

OSNOVNA ŠOLA
VUZENICA

*40. državni festival
TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA*

AquaVibe – prepustimo se toku!

LAGOS TRBONJE

Sodelujoči učenci:

Arcet Brina (9. a), Glasenčnik Maruša (9. a), Šuler Julija (9. a), Vogrinc Žana (9. a), Jeznik Pia (9. b), Kogelnik Maja (9. b), Slivniker Glorija (9. b), Cafuta Mineja (8. a), Džambić Anita (7. a), Poberžnik Brina (7. a)

Mentorica:

Danijela Korže, prof. geografije in zgodovine

POVZETEK

OŠ Vuzenica

Mladinska ulica 3

2367 Vuzenica

Telefon: 02 87 91 230

Faks: 02 87 91 231

E-naslov: o-vuzenica.mb@quest.arnes.si

Naslov turistične naloge: Lagos Trbonje

Avtorji:

Arcet Brina (9. a), Glasenčnik Maruša (9. a), Šuler Julija (9. a), Vogrinc Žana (9. a), Jeznik Pia (9. b), Kogelnik Maja (9. b), Slivniker Glorija (9. b), Cafuta Mineja (8. a), Džambić Anita (7. a), Poberžnik Brina (7. a)

Mentorica:

Danijela Korže, prof. geografije in zgodovine

POVZETEK

Turistična naloga predstavlja idejo razvoja sodobnega, trajnostnega in interaktivnega turističnega produkta ob Trbonsko jezero. Izhajali smo iz vprašanja, kako sodobnemu turistu ponuditi samostojno, enostavno in poučno avanturo v naravi. Ugotovili smo, da je jezero s svojo naravno in družbeno vrednostjo idealen prostor za razvoj aktivnih, izobraževalnih in doživljajskih vsebin.

Trbonsko jezero, ki je nastalo z zajezitvijo reke Drave po izgradnji hidroelektrarne Vuzenica, združuje naravno dediščino, rekreacijske možnosti in lokalne zgodbe. Poleg znanstvene razlage o njegovem nastanku območje bogati tudi legenda o čarovnici Jolandi, ki prostoru dodaja prav poseben čar.

Na podlagi naravnih danosti, interesov različnih skupin obiskovalcev ter načel trajnostnega turizma smo oblikovali predloge za ureditev okolice jezera (klopi, opazovalnica za ptice, informativne in interaktivne table, pomol, urejene poti) ter zasnovali pester nabor dejavnosti: pohodništvo, tek, ribolov, opazovanje ptic, taborjenje, selfness, naravni wellness, nočno opazovanje zvezd in plavajoči leseni paviljon za sprostitvene ter kulturne dogodke.

Osrednji turistični produkt predstavlja poučna doživljajska pot okoli jezera z informativnimi tablami in interaktivnimi nalogami. Obiskovalci preko zgodb, iger, gibanja in opazovanja narave postanejo aktivni raziskovalci. Poseben poudarek smo namenili povezovanju učenja, gibanja, igre in sodobne tehnologije (npr. QR kode), saj današnji turisti iščejo doživetja in osebno izkušnjo, ne le pasivnega opazovanja.

Ključne besede: jezero, trajnostni turizem, interaktivne table

Vsebina

POVZETEK	2
1. UVOD	4
1.1. IZBIRA TEME	4
1.2. KAJ LAHKO TURISTI POČNEJO OB TRBONJSKEM JEZERU	5
2. TRBONJSKO JEZERO	5
2.1. TURIZEM OB TRBONJSKEM JEZERU- MOŽNOSTI	6
2.2. PREDLOG UREDITVE OKOLICE JEZERA	6
2.3. MOŽNOST DODATNE REKREACIJE IN DRUGIH DEJAVNOSTI OB JEZERU	7
3. FINANČNI VIDIK PROJEKTA	9
4. TRAJNOSTNI VIDIK PROJEKTA	9
5. TURISTIČNI PRODUKT	9
5.1 POUČNA POT OKOLI JEZERA	9
6. PONUDBA IN PROMOCIJA	13
6.1. KJE PONUDITI TURISTIČNI PRODUKT?	13
6.2. KAKO PROMOVIRATI?	13
6.3. ZAKAJ JE TO PRIVLAČNO ZA TURISTE?	13
6.4. TURISTIČNI SPOMINEK	13
7. TURISTIČNA TRŽNICA	14
8. ZAKLJUČEK	14
9. PROMOCIJSKI SPOT	14
10. LITERATURA IN VIRI	14

Kazalo slik

<i>Slika 1: Okolica Trbonskega jezera</i>	5
<i>Slika 2, 3: Možnosti ureditve okolice jezera</i>	6
<i>Slika 4: Hoja okoli jezera</i>	7
<i>Slika 5: Race mlakarice</i>	8
<i>Slika 6: Raca žagarica z mladički</i>	8
<i>Slika 7: Siva čaplja</i>	8
<i>Slika 8, 9: Naravni wellnes ob jezeru</i>	9
<i>Slika 10: Nastanek jezera</i>	10
<i>Slika 11: Rastline ob jezeru</i>	11
<i>Slika 12: Živali</i>	11
<i>Slika 13: Človek in jezero</i>	12
<i>Slika 14: Varovanje jezera</i>	12
<i>Slika 15: Čarovnica Jolanda</i>	13

1. UVOD

1.1. IZBIRA TEME

Kaj ponuditi sodobnemu turistu, ki želi samostojen in enostaven način poučne avanture ob jezeru. Začeli smo se spraševati: Ob katerem vodovju bi bilo to mogoče storiti? Kaj ponuditi turistu? Kako povezati vodo z celodnevno izkušnjo? Ali imamo kaj takega ponuditi turistu? Imamo! Kljub temu, da nimamo term, toplic, vodnjakov in izvirov tople vode, imamo jezero -Trbonjsko jezero s pritoki, kjer lahko organiziramo številne dejavnosti. Jezero je pomemben naravni in družbeni prostor, primeren za sprostitev, rekreacijo, učenje in doživljanje narave. Naš cilj je bil razviti ideje, ki bi obiskovalcem omogočile aktivno, zanimivo in trajnostno preživljanje prostega časa.

Odšli smo do jezera, ter si ogledali njegovo okolico. Ugotovile smo kako bi našo prvotno idejo s interaktivno aplikacijo vpeljale v resničnost.

Teme smo izbirali na podlagi:

- naravnih danosti Trbonjskega jezera in njegove okolice,
- interesov različnih skupin turistov (družine, mladi, športniki, starejši),
- možnosti trajnostnega razvoja turizma,
- povezovanja športa, učenja, igre in naravne dediščine.

Posebno pozornost smo namenili idejam, ki spodbujajo gibanje, raziskovanje in uporabo sodobne tehnologije (npr. QR kode), saj turisti danes iščejo doživetja in ne le pasivnega opazovanja.

Cilji naše turistične naloge:

- ugotoviti možnosti razvoja turizma ob Trbonjskem jezeru,
- izbrati dejavnosti, ki nudijo turistu pristen stik z naravo,
- sodelovati z različnimi izvajalci,
- poučno popestriti in obogatiti turistično ponudbo
- povečati prepoznavnost Trbonjskega jezera kot turistične točke,
- oblikovati privlačne aktivnosti za različne starostne skupine,
- spodbuditi aktiven in zdrav način preživljanja prostega časa,
- razviti idejo turističnega produkta, ki je inovativen in trajnosten,
- povezati turizem z naravo, gibanjem in učenjem,
- obiskovalcem ponuditi interaktivne naloge in izzive,
- pokazati, kako lahko mladi s kreativnim razmišljanjem prispevamo k razvoju turizma.

1.2. KAJ LAHKO TURISTI POČNEJO OB TRBONJSKEM JEZERU

Turisti lahko v okolici jezera:

- uživajo v sprehodih in opazovanju narave,
- kolesarijo po urejenih poteh,
- se ukvarjajo z različnimi vodnimi in kopenskimi športi,
- sodelujejo v interaktivnih izzivih in igrah,
- se sproščajo ob piknikih ali na počivališčih,
- lovijo ribe na urejenih mestih,
- tekajo po naravnih poteh,
- spoznavajo lokalno zgodovino in zanimivosti skozi zgodbe in naloge

2. TRBONJSKO JEZERO

Trbonsko jezero leži ob robu kraja Vuzenica in predstavlja pomembno naravno ter krajinsko značilnost tega območja. Nastalo je tik pred izlivom reke Drave, in sicer z njeno zajezitvijo po izgradnji hidroelektrarne Vuzenica. Tako je nastalo manjše Trbonsko jezero, ki je v resnici zatok reke Drave. Od glavnega toka reke ga ločuje nasip železniške proge Maribor–Prevalje, ki hkrati oblikuje jasno mejo med reko in jezersko površino.

Poleg znanstvene razlage o nastanku jezera pa se med domačini že dolgo prenaša tudi zanimiva legenda. Marušin sosed nam je zaupal pripoved, ki se iz roda v rod ohranja kot del lokalnega izročila. Po legendi naj bi se vse skupaj zgodilo že pred davnim leti, v času, ko so se po pripovedih še dogajali čudeži. Na mestu današnjega Trbonskega jezera naj bi takrat stal mogočen grad, v katerem je prebivala zlobna čarovnica Jolanda. Znana je bila po tem, da je neprestano pripravljala čarobne napoje, vendar ji ti skoraj nikoli niso uspeli. Vsakič, ko je skušala ustvariti čarovnijo, je šlo nekaj narobe. Najbolj si je želela skuhati napoj lepote, saj je hotela postati najlepša v deželi. Nekega dne se je lotila priprave novega, še močnejšega napoja, vendar je šlo tokrat vse ekstremno narobe. Napoj je nenadoma eksplodiral s silovito močjo. Eksplozija je čarovnico pognala visoko v nebo, grad pa je popolnoma izginil. Na njegovem mestu je ostala le velika, globoka luknja. Sčasoma se je ta luknja napolnila z vodo, vanjo so se naselile živali in rastline, območje pa je začelo oživljati. Tako je po legendi nastalo Trbonsko jezero, ki danes združuje resnično zgodovino in domišljijski svet pripovedk ter predstavlja pomemben del naravne in kulturne dediščine kraja.

Slika 3: Okolica Trbonskega jezera

2.1. TURIZEM OB TRBONJSKEM JEZERU- MOŽNOSTI

Ob Trbonjskem jezeru se nam razprostire ogromna paleta možnosti za preživljanje prostega časa. Okolje nam kot na pladnju nudi pester nabor gozdnih sadežev, zdravilnih zelišč... Hkrati pa lahko objezerski prostor izkoristimo kot možnosti rekreacije, sprostitve, poučevanja.

2.2. PREDLOG UREDITVE OKOLICE JEZERA

Naši predlogi so:

- asfaltiranje ceste,
- ureditev parkirišča za avtomobile,
- postavitve klopi ob jezeru,
- postavitve opazovalnice za ptice,
- ureditev poti v gozdu,
- informativne table,
- osvetlitev ceste,
- postavitve pomola,
- postavitve manjših košev za smeti,
- čiščenje odpadnega lesa iz jezera,
- košnja trave,
- interaktivne table

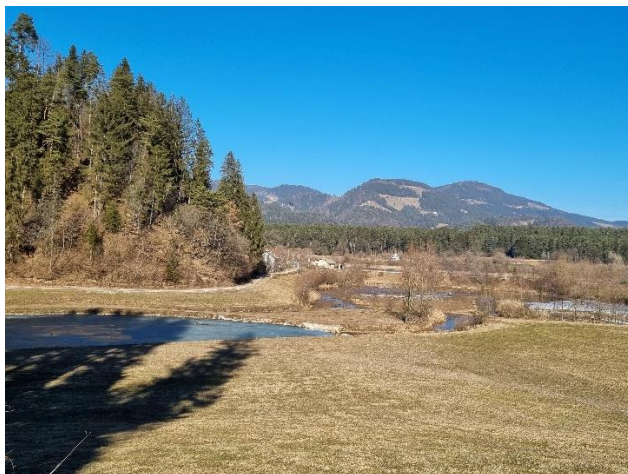

Slika 4, 3: Možnosti ureditve okolice jezera

2.3. MOŽNOST DODATNE REKREACIJE IN DRUGIH DEJAVNOSTI OB JEZERU

POHODNIŠTVO (SPREHAJANJE, HITRA HOJA, TEK) V OKOLICI JEZERA

Pot bi bila označena, obogatena s pojasnilnimi tablami. Potekala bi po makadamu, travnatih površinah, v gozdu, ob potoku in na brežini jezera. Hoja je mogoča skozi vse leto.

Slika 4: Hoja okoli jezera

RIBOLOV

Ob Trbonskem jezeru je zelo priljubljen ribolov. V tem jezeru se nahajajo krapi, ploščiči, podusti, zelo pogosto pa so tudi vidne ščuke in somi. Ribiška družina bi lahko organizirala tekmovanja.

TABORJENJE

Prosti čas lahko dobro izkoristimo s prijatelji in družino, to doživetje lahko še bolje izkoristimo s taborjenjem ob jezeru.

SELFNESS

Selfness v ospredje postavlja um. Gre torej za fizično aktivnost, sprostitvev, razstrupljanje, samozdravljenje in krepitev občutka, samozadovoljstva, ki se odvija v naravi. Naše telo in um privede v sproščeno in umirjeno stanje, v katerem se popolnoma zavedamo sebe. Neskončna paleta zelenih odtenkov pomirja naše misli in čute. Zdravilni gozdni zrak napolni naša pljuča z energijo. Vse to nam ponuja narava. Da bomo doživljali zdravo terapijo je na voljo sprehod okoli jezera, spoznali bomo različne vrste zdravilnih energij za prenos z objemanjem, zvočno terapijo – spopadanje s stresom. Vdihovanje svežega zraka ima zdravilen učinek pri bolnikih.

NOČNO OPAZOVANJE ZVEZD IN NARAVE

Ker območje ni močno svetlobno onesnaženo, bi lahko organizirali vodene večere opazovanja zvezd, nočnih živali in naravnih zvokov. Program bi vodil strokovnjak ali lokalni poznavalec narave.

To doživetje bi bilo posebno predvsem za turiste iz mest, ki redko doživijo popolno temo in tišino.

OPAZOVANJE PTIC

Ptice pri nas večinoma gnezdijo od marca do junija, najbolj aktivne pa so zjutraj in zvečer. Opazujemo jih lahko vse leto, najlažje pa je v času, ko so mirne in manj plašne. Pri opazovanju je pomembno, da smo tihi, nosimo neopazna oblačila in ptic ne motimo. Vrste ptic prepoznamo po obliki, velikosti, barvi in vedenju.

Slika 5: Raca mlakarice

Slika 6: Raca žagarica z mladički

Slika 7: Siva čaplja

DOŽIVLJAJSKA POT »SKRIVNOSTI DRAVE«

Ob jezeru bi lahko uredili interaktivno doživljajsko pot z zgodbami, povezanimi z reko Dravo, lokalnimi legendami in naravnimi pojavi. Obiskovalci bi s pomočjo mobilne aplikacije ali informativnih tabel reševali naloge, uganke in izzive.

Posebnost poti bi bila, da obiskovalci ne bi bili le pasivni opazovalci, ampak aktivni raziskovalci. Pot bi bila primerna za družine, šolske skupine in mlade turiste.

PLAVAJOČI LESENI PAVILJON

Na delu jezera bi lahko postavili manjši plavajoči leseni paviljon, ki bi služil kot prostor za:

- jogo in meditacijo,
- manjše kulturne dogodke (akustični koncerti, branja),
- delavnice povezovanja z naravo.

Paviljon bi bil zgrajen iz naravnih materialov in prilagojen okolju, kar bi poudarilo trajnostni vidik projekta.

NARAVNI WELLNESS OB JEZERU

Ob jezeru bi lahko razvili naravni wellness brez klasičnih savn in bazenov. Vključeval bi:

- gozdno terapijo,
- zvočne kopeli v naravi,
- refleksne poti iz naravnih materialov,
- sprostitvene kotičke ob vodi.

Takšna ponudba bi bila drugačna od klasičnih wellness centrov in bi privabila obiskovalce, ki iščejo umirjena, avtentična doživetja.

Slika 8, 9: Naravni wellnes ob jezeru

3. FINANČNI VIDIK PROJEKTA

Pri razvoju turistične ponudbe ob Trbonjskem jezeru je pomembno upoštevati tudi finančni vidik. Predlagane dejavnosti so zasnovane tako, da ne zahtevajo velikih začetnih investicij, temveč postopno uvajanje.

Velik del stroškov bi se lahko pokrili s pomočjo občinskih sredstev, evropskih razpisov za trajnostni turizem ter sodelovanja z lokalnimi podjetniki.

4. TRAJNOSTNI VIDIK PROJEKTA

Vse predlagane dejavnosti temeljijo na načelih trajnostnega turizma:

- uporaba naravnih in lokalnih materialov,
- minimalni posegi v okolje,
- spodbujanje spoštovanja narave,
- vključevanje lokalne skupnosti.

S tem bi Trbonjsko jezero ohranilo svojo naravno vrednost, hkrati pa bi se razvijalo kot sodobna turistična destinacija.

5. TURISTIČNI PRODUKT

5.1 POUČNA POT OKOLI JEZERA

1. TABLA: KAKO JE NASTALO TRBONJSKO JEZERO?

Glavni prikaz na tabli:

- velika ilustracija Trbonjskega jezera danes
- manjša shema reke Drave in zajezitve

- risba gradu in čarovnice Jolande (legenda)

Besedilo na tabli:

Trbonjsko jezero leži ob reki Dravi, na robu Vuzenice. Nastalo je z zaježitvijo reke Drave po izgradnji hidroelektrarne Vuzenica in je del njenega zatoka.

Ob znanstveni razlagi pa med domačini živi tudi legenda o čarovnici Jolandi, katere grad naj bi nekoč stal prav na tem mestu.

Igra na mestu:

- poišči razliko

Na ilustraciji sta prikazana dva prizora: resnični nastanek jezera in legendarni. Obiskovalci poiščejo 3 razlike med njima.

Slika 10: Nastanek jezera

2. TABLA: RASTLINE OB JEZERU – ZELENO ZATOČIŠČE

Glavni prikaz na tabli:

- velike ilustracije: trstičje, lokvanj, vrba

- puščice do pravih rastlin v okolici

Besedilo na tabli:

Rastline ob Trbonjskem jezeru so zelo pomembne. Čistijo vodo, ščitijo bregove in nudijo zavetje številnim živalim.

Vsaka rastlina ima svojo vlogo v naravnem ravnovesju jezera.

Igra na mestu:

- najdi rastlino

Na tabli so prikazane tri rastline. Poskusi jih poiskati v naravi okoli sebe in preštej, koliko jih vidiš.

Slika 11: Rastline ob jezeru

3. TABLA: ŽIVALI TRBONJSKEGA JEZERA

Glavni prikaz na tabli:

- ilustracije: raca, žaba, riba, kačji pastir
- razdelitev: voda – kopno – zrak

Besedilo na tabli:

Jezero je življenjski prostor mnogih živali. Nekatere živijo v vodi, druge ob bregu ali v zraku. Vse so del občutljivega naravnega kroga.

Igra na mestu:

- tiho opazovanje

Ustavi se za eno minuto in bodi čisto tiho.

Koliko različnih živali opaziš ali slišiš?

Slika 12: Živali

4. TABLA: ČLOVEK IN JEZERO

Glavni prikaz na tabli:

- stare fotografije železnice in hidroelektrarne
- današnji sprehajalci in narava

Besedilo na tabli:

Človek je s svojimi posegi oblikoval območje Trbonskega jezera. Danes je to prostor za sprehode, opazovanje narave in sprostitvev.

Pomembno je, da človek in narava sobivata v ravnovesju.

Igra na mestu:

- Pravilno ali napačno?

Na tabli so prikazane slike različnih dejanj (smeti v naravi, sprehod, vznemirjanje živali). Obiskovalci s prstom pokažejo, katera ravnanja so primerna.

Slika 13: Človek in jezero

5. TABLA: VARUJMO TRBONJSKO JEZERO

Glavni prikaz na tabli:

- ikone: list, voda, žival, človek
- simbol srca ali kroga skupnosti

Besedilo na tabli:

Trbonsko jezero je naravna vrednota in prostor miru. Njegovo lepoto lahko ohranimo le skupaj – z odgovornim ravnanjem in spoštovanjem narave.

Igra na mestu:

- obljuba naravi

Na tabli je zapis:

»Obljubim, da bom skrbel za naravo.«

Obiskovalci lahko simbolično položijo roko na znak in tiho izrečejo obljubo.

Slika 14: Varovanje jezera

6. TABLA: GIBANJE

- naredi 20 počepov in preteci 100 m ob jezeru

6. PONUDBA IN PROMOCIJA

6.1. KJE PONUDITI TURISTIČNI PRODUKT?

- v Turistično-informacijskem centru Vuzenica,
- pri lokalnih ponudnikih nastanitev,
- v šolah in mladinskih centrih (za organizirane skupine),
- preko spletne strani občine in družbenih omrežij.

6.2. KAKO PROMOVIRATI?

Promocija bi potekala preko:

- družbenih omrežij (Instagram, Facebook, TikTok),
- spletnih strani o slovenskem turizmu,
- letakov in plakatov,
- sodelovanja z lokalnimi dogodki in prireditvami.

6.3. ZAKAJ JE TO PRIVLAČNO ZA TURISTE?

Ta ponudba je privlačna, ker:

- združuje naravo, gibanje in zabavo,
- omogoča aktivno sodelovanje turistov,
- je primerna za družine in posameznike,
- spodbuja učenje skozi igro,
- uporablja sodobno tehnologijo,
- ponuja edinstveno doživetje v mirnem naravnem okolju.

6.4. TURISTIČNI SPOMINEK

Iz blaga in naravnih materialov bomo izdelali čarovnico Jolando.

Slika 15: Čarovnica Jolanda

7. TURISTIČNA TRŽNICA

Na turistični tržnici bo sodelovalo 9 učencev.

Ena izmed učenk bo oblečena v čarovnico Jolando, ki bo predstavila svoje čarobne napoje, ki jih bodo lahko obiskovalci tudi poskusili. Narejeni bodo iz različnih vrst čaja in sadja (Sončni sadni eliksir, Rubinasti čajni vrt, Tropski zeleni val, Jesenska meglica, Zlati sončni tok, Čarobni barvni preobrat) . Kot turistični spominek bomo naredili majhno čarovnico iz blaga. S skeniranjem QR kod bodo lahko obiskovalci spoznali jezero in poskušali rešiti zastavljene naloge.

8. ZAKLJUČEK

V nalogi smo dokazali, da ima Trbonjsko jezero velik, še neizkoriščen turistični potencial. Kljub temu da območje nima term ali klasičnih wellness centrov, ponuja nekaj še bolj dragocenega – pristno naravo, mir, prostor za gibanje in zgodbe, ki povezujejo preteklost s sedanostjo.

Z inovativnim pristopom, ki združuje naravo, učenje, šport, legende in sodobno tehnologijo, lahko Trbonjsko jezero postane prepoznavna destinacija za družine, mlade, športnike in vse, ki iščejo kakovostno preživljanje prostega časa. Predlagane dejavnosti omogočajo celodnevno izkušnjo – od jutranjega gibanja, raziskovanja narave in interaktivnih izzivov do večernega opazovanja zvezd in sprostitve ob vodi.

Naš projekt dokazuje, da lahko mladi s kreativnim razmišljanjem, sodelovanjem in odgovornim odnosom do okolja pomembno prispevamo k razvoju lokalnega turizma. Trbonjsko jezero ima vse pogoje, da postane prostor doživetij, znanja, gibanja in trajnostne prihodnosti.

9. PROMOCIJSKI SPOT

Objavljen na spletni strani šole.

10. LITERATURA IN VIRI

<https://www.ribiskekarte.si/rd-koroska/drava-1-2>

<https://www.osvuzenica.si/wp-content/uploads/JEZERO-V-4-LETNIH-CASIH.pdf>

<https://www.gozdni-selfness.si/predstavitev/kaj-je-selfness/>

[O prednostih joge v naravi - blog - PromoVita](#)

Slike: osebni arhiv